

PROSEMINÁRNÍ PRÁCE

Subkultura tetování

Subkultura

Tento pojem nebyl nikdy přesně definován, ale o jeho vysvětlení se poprvé pokusil Milton Gordon v rámci společenských věd začátkem 40. let 20. století. Zjednodušeně řečeno, subkulturu můžeme brát jako dílčí kategorii uvnitř kultury. Jedná se o spontánně vytvořenou skupinu lidí, která se vůči svému okolí (kultuře majoritní) vymezuje určitým způsobem. Jednotlivé subkultury mají společné symboly, zvyky, rysy týkající se stejného smýšlení a konání věcí za stejným účelem apod. Většinou lze podle viditelných znaků na první pohled určit, o jakou subkulturu jde. Identifikace probíhá například na základě stylu oblékání, poslechu oblíbené hudby či způsobu vyjadřování (slang). Ve většině případů dochází mezi subkulturou a majoritní kulturou ke konfliktům, především díky rozdílným názorům a dle mého názoru také hlavně kvůli vzájemné lidské netoleranci. V tomto případě používáme spíš pojem kontrakultura.

Tetování

Tetování je pro některé lidi trendem, symbolem určitého společenského označení nebo forma umění. Pro jiné to může být naprostý opak a tetování u nich vzbuzuje odpor. Toto umělecké vyjádření i v dnešní „moderní“ době stále zvedá vlnu protikladných reakcí. Co je pro jedny krásné, nemusí být pro druhé. Fyzický vzhled může být měněn mnoha způsoby. Některé tyto způsoby společnost vnímá jako běžné, například stříhání vlasů, líčení, ale více extravagantnější změny, jako piercing nebo tetování jsou společností přijímány spíše negativně.

Nelze přesně určit, kolik lidí má v současné době tetování, ale bezpochyby se tetování stává jedním z nejoblíbenějších a nejrozšířenějších projevů mladé generace. Rozhodně to není ale záležitostí pouze mladých lidí. Tato subkultura, která nemá žádná pravidla, se vyskytuje už tisíce let napříč národy a společenskými vrstvami. Z archeologických nálezů je zjištěno, že lidé si na svá těla malovali už ve starším paleolitu. Tak proč jsou lidé s potetovaným tělem i v roce 2015 často kritizováni a odsuzováni? Tělesný vzhled jedince odjakživa vyvolává u svého okolí řadu otázek. Ráda bych zde citovala názor Vladimíra Franze z knihy Martina Rychlíka (Tetování skarifikace a jiné zdobení těla). „*Tetování je vlastně jistým odvětvím výtvarného oboru zvaného body – art. Mělo by být chápáno jako druh užitého umění... Považuji za danost, že člověk má právo na estetické sebeurčení. Může si tedy zvolit barvu své kůže. Tetování jako existenciální body – art budí u mnoha lidí, kteří se považují za liberály a “postmoderní avantgardisty” odpor až otevřeně rasistický, mohu-li to tak říci. Děsí je závazek a tíha této volby, jež je v naší době rozpoutané kvazi-svobody něčím jako plivnutí do tváře. Kde však v případě těchto “postmoderních avantgard” zůstala ona nalomená odvaha ručit svým životem za dílo... “ (Rychlík, 2005, s. 330).*

Tetování je prostředek neverbální komunikace. Svými motivy může ukazovat vnitřní charakter člověka, jeho názory nebo vyznání. Je to touha použít svou kůži jako malířské plátno a druh sebevyjádření. Jakékoliv zdobení těla dodává člověku pocit zvláštnosti. Výčet významů a důvodů pro tvorbu tetování je nekonečný a v jednotlivých kulturách a stoletích plnilo rozdílnou funkci. Uvedu zde

některé základní funkce tetování: rituální, estetická, dekorativní, erotická, sociálně-skupinová, magicko-náboženská, identifikační, léčebně preventivní, individualizační.

Přestože tetování nacházíme u různých subkultur, jako jsou punkáči, hooligans, skinheadi apod. všechny spojuje stejná touha, odlišit se od obecných a dominantních společenských norem. Již dávno neplatí, že tetování nalezneme u lidí z nižších tříd (vězňů, prostitutek, komediantů, námořníků, atd.) Dnes již nelze na tetování pohlížet jako na známku nižší inteligence nebo projev rebelie. Důkazem toho je již výše citovaný Vladimír Franz, jeden z nejznámějších potetovaných lidí v České republice, ale hlavně, vysoce inteligentní člověk, profesor, hudební skladatel a také kandidát v přímé volbě prezidenta České republiky. I tak je ale stále v lidech zakořeněna určitě averze k potetovaným lidem. Často mě zarážejí některé negativní názory a projevy lidí vyjadřujících se na internetových diskuzích k tématu tetování. Stále budou mezi námi tací, kteří dokáží odsoudit člověka podle vzhledu. Podle toho zda zapadá či nezapadá do běžných norem. A jakékoliv vybočení z řad majority je trestáno opovrhujícími pohledy. Tetovaní lidé i tatérská technika prošli hodně velkým vývojem. Bohužel mám ale pocit, že lidská společnost, která hodnotí potetované, žádným vývojem neprošla a stále odmítá otevřít svou mysl. Zkusme proto občas být tolerantní k jiným názorům, vyznáním a k lidem, kteří se chtějí něčím odlišovat.

Použité zdroje

RYCHLÍK, Martin. *Tetování skarifikace a jiné zdobení těla*. 1. vydání. Praha: NLN - Nakladatelství Lidové noviny, 2005. 352 s. ISBN: 80-7106-780-6.

RYCHLÍK, Martin. *Dějiny tetování*. 1. vydání. Praha: Mladá fronta. 2014. 232 s. ISBN: 978-80-204-3286-5.

FLÉGLOVÁ, Marie. *Subkultura tetování – Obsahová analýza časopisu Inked*. Praha, 2013. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Fakulta humanitních studií.

SMOLÍK, Josef. *Subkultura mládeže – Uvedení do problematiky*. Vyd. 1. Grada. 2010. 281 s. ISBN 978-80-247-2907-7